

DEBRECENI EGYETEM BÖLCÉSZETTUDOMÁNYI DOKTORI TANÁCS

Tájékoztató a fokozatszerzési eljárásról

a 2016. szeptember 1. után megkezdett képzésekre vonatkozóan

Debrecen – 2017
4. változat – 2024. február 28.

1. Jelentkezés feltételei:

A fokozatszerzési eljárás a doktori képzésnek a komplex vizsgát követő második, kutatási és disszertációs szakasza.

- jelentkezési lap (a kitöltési útmutatót l. lentebb)* (a *-al jelzett dokumentumok letölthetőek a következő honlapról: <http://btkphd.unideb.hu>);
- a fokozatszerzési jelentkezés a nappali képzésben lévő doktoranduszok számára előzetes **eljárási díjjal nem jár**. Állami ösztöndíjas képzést követően abban az esetben, **ha az értekezés beadására nem hallgatói jogviszony keretében, hanem a képzés 8. aktív félévén túl, de a komplex vizsgától számított három éven belül kerül sor, 160.000 Ft-os eljárási díj befizetése szükséges** (bővebben lásd: 6. old.). Az önköltséges hallgatók számára az értekezés benyújtásakor 160.000 Ft-os eljárási díj fizetendő. A befizetést az értekezés beadásakor szükséges igazolni. Az eljárási díj befizetése lehetséges csekken vagy átutalással, utóbbi esetben a következő adatok szükségesek az átutalási megbízáshoz:
  - számlaszám: 11738008-21489815-00000000
  - (IBAN:HU03-1173 8008 2148 9815 0000 0000, BIC/Swift kód: OTPVHUHB
  - számlatulajdonos neve: Debreceni Egyetem
  - közlemény rovatba: jelölt neve, 247, 1C00PHDF, BB00;
- **egyéni felkészülőknél** a programtanács nyilatkozatát tartalmazó űrlap a program által támasztott kutatási követelmények teljesítéséről és a programtanács javaslatáról. Az egyéni képzésben résztvevőknek minden esetben **szükséges a 160.000 Ft-os eljárási díj befizetése**.

Kérjük a doktorjelölteket, hogy a jelentkezésről küldjenek egy tájékoztató e-mailt a doktori iskola és program titkárának.

2. A fokozatszerzési eljárás felépítése

Az eljárás részét képezi az előzetes vita, a doktori értekezés benyújtása, bírálata, valamint az értekezés nyilvános vitája is. A sikeres komplex vizsgát követően legfeljebb három év áll rendelkezésre a disszertáció beadására. A doktori értekezés az abszolutórium megszerzését követően nyújtható be. (Az abszolutórium megszerzésére a disszertációs szakasz bármely időpontjában – félévzárástól függetlenül – van lehetőség, a 2x120 kredit, ezen belül a kötelező kreditek és kurzusok megszerzésével és teljesítésével.) A bírálati szakaszt követően kerül sor nyilvános vitára.

Komplex vizsga:

- képzésben lévőknek:

Időpontja a negyedik aktív félév végén esedékes. A sikeres komplex vizsga feltétele az ötödik félév és a fokozatszerzési eljárás megkezdésének. A komplex vizsga egy minimum 3 fős bizottság előtt zajlik, ahol az elnök az egyetemen munkaviszonyban lévő egyetemi tanár vagy habilitált egyetemi docens, az egyik (4 fős bizottság esetében 2 fő) vizsgáztató az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló külső, fokozattal rendelkező szakember. A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”, a tárgyak listáját l. a kitöltési útmutatóban), a másik részben a vizsgázó tudományos előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”). A bizottságot a doktori program javaslatára a tudományterületi doktori tanács fogadja el. A szakirányú (szakmérnöki, szakorvosi, kandidátusi stb.) továbbképzésben letett vizsgák beszámíthatóságáról – egy melléktárgy erejéig – benyújtott kérvény alapján a doktori program véleményét figyelembe véve a doktori tanács dönt.

- *egyéni felkészülőknek:*

A követelmények azonosak a fent leírtakkal, időpontja az első aktív félévet megelőzően esedékes. Az egyéni felkészülésben résztvevők elektronikus tanulmányi rendszerben történő regisztrációja (levelező önköltséges jogviszony) a komplex vizsgát követően történik meg. Amennyiben a komplex vizsga teljesítése megtörténik október 10-ig, vagy március 10-ig, akkor az adott félév regisztrációjára sor kerül, ellenkező esetben a regisztráció a következő félévben válik esedékessé. Az egyéni felkészülők fokozatszerzéséhez legalább egy, legfeljebb négy – elektronikus tanulmányi rendszerben rögzített – aktív félév szükséges, amely során legalább 120 (kutatási és disszertációs) kredit megszerzése kötelező.

- *komplex vizsga értékelése*

A doktori komplex vizsga eredményét a bizottság tagjai a vizsga egy-egy részére vonatkozó egyenkénti szavazatukkal, megfelelt vagy nem felelt meg minősítéssel értékeli. Az eredményt közvetlenül a vizsga után ki kell hirdetni. A komplex vizsga sikeres, amennyiben a bizottság tagjainak többsége mindkét vizsgarészt sikeresnek ítéli meg. Sikertelen elméleti vizsgarész esetén a vizsgázó az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból. A vizsga disszertációs része sikertelenség esetén az adott vizsgaidőszakban nem ismételtető. A komplex vizsga eredménye nem befolyásolja a doktori fokozat minősítését.

A PhD képzésben résztvevő doktoranduszok számára a komplex vizsga letétele és a 120 képzési kredit ezen belül a kötelező kreditek megszerzése teszi lehetővé a tanulmányok kutatási és disszertációs szakaszban történő folytatását.

Az előzetes vita:

- *képzésben lévőknek és egyéni felkészülőknek egyaránt:*

A doktori szabályzatban előírt **előzetes vita** időpontjával és lefolytatásával kapcsolatban konzultálni kell a programmal, hogy azt olyan időpontra szervezze meg, amely a disszertáció beadási határideje szempontjából megfelelő. Az előzetes vitán legalább öt (köztük kettő az doktori iskolától független) tudományos fokozattal rendelkező szakember részvétele szükséges. Az előzetes vita elnöke az adott doktori iskola tőrzstagja. A vitáról **jegyzőkönyv** készül.

Az előzetes vitára benyújtott értekezést a doktori iskola titkára – bíráló előtt – **szövegegyezés keresés** céljából megküldi az Egyetemi és Nemzeti Könyvtárnak (crosscheck@lib.unideb.hu). A könyvtár három munkanapon belül előállítja a szűrés eredményét tartalmazó dokumentumot, amelyet az iskolatitkár a doktorjelölt részére továbbít.

A szövegegyezés vizsgálat eredményéhez a doktorjelölt és a témavezető **nyilatkozatot** mellékel. A doktorjelölt az értekezésben felhasznált saját publikációkat tételesen tartalmazó magyarázó jegyzéket készít, a témavezető pedig kijelenti, hogy az értekezés előzetesen kialakított munkaterv szerint a tudományos etikai normák betartásával készült.

A szövegegyezés-vizsgálat eredményét valamint a doktorjelölt és a témavezető nyilatkozatát a doktori iskola titkára továbbítja az értekezés előzetes bírálóknak. A bírálók az általuk készített bírálótanácsban kötelesek nyilatkozni, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az értekezés megfelel a publikálás tudományetikai követelményeinek.

Amennyiben az előzetes vitán tárgyalat dolgozathoz képest az értekezés szövege számottevően módosul vagy kiegészül, akkor a nyilvános vita előtt újabb szövegegyezés vizsgálat lefolytatására van szükség.

A nyilvános vita **bizottságait** a doktori program terjeszti fel – a jelölt kérésére – a tudományterületi doktori tanács elé. A felterjesztések ideális időpontja:

- nyilvános vita esetében a disszertáció beadása előtt két hónappal.

Az értekezést a komplex vizsgától számított három tanéven belül szükséges benyújtani a tudományterületi doktori tanács titkáránál.

Az értekezés beadásának publikációs feltétele:

A jelölt tudományos munkásságát az értekezés benyújtásakor legalább négy, lektorált tudományos folyóiratban vagy kötetben megjelent (megjelentetésre elfogadott, vagy DOI számmal rendelkező, vagy kefelenyomatban elérhető) közleménnyel kell igazolnia. A négy publikáció közül legalább kettőnek egyéninek vagy elsőszerzősnek¹ valamint egy-egy disszertáció-fejezettel egyenértékű nagyobb tanulmánynak kell lennie. Nagy tekintélyű külföldi folyóiratban megjelent publikáció két hazainak felel meg. A közlemények egy-egy példányát (eredetiben vagy másolatban) az értekezéssel együtt le kell adnia, valamint a DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár publikációs adatbázisába fel kell töltenie. Az adatbázisba feltöltött közlemények alapján a Könyvtár elkészíti és hitelesíti a jelölt publikációs listáját, a hitelesített listát a jelölt az értekezéssel együtt benyújtja a tudományterületi doktori tanácshoz. A tudományterületi követelményeket a tudományterületi Doktori Szabályzat 6. sz. melléklete tartalmazza. A szakma igényeit a cikkek közlési helye és száma tekintetében a doktori iskola tanácsa dolgozza ki és a tudományterületi doktori tanács hagyja jóvá. A követelményeket a doktori iskola működési szabályzatában nyilvánosságra kell hozni. Indokolt tudományterületi kivételektől eltekintve elvárás a nemzetközi folyóiratokban történő közlés. Ahol a tudománymetria alkalmazása indokolt, annak eredményeit is figyelembe kell venni.

A közleményeknek társszerzői is lehetnek, közöttük a doktorjelölt témavezetője is. Ha a közleményben két doktorjelölt is szerző, úgy a témavezetőnek kell nyilatkoznia, hogy az értekezésben felhasznált eredmények mennyiben (milyen százalékos arányban) tükrözik az adott jelölt hozzájárulását.

Az elfogadható tudományos publikációk megítélésében az egyetem a MAB által, a doktori iskolák létesítésének és működésének akkreditációs követelményei mellékleteként közzétett szempontokat tekinti irányadónak (ld. DSz 6. melléklet).

A doktori értekezés formai követelményei

A doktori értekezést a bölcsészettudományokban elfogadott normák szerint kell szerkeszteni:

- terjedelem: az értekezés maximális terjedelme 250 oldal, oldalanként 2400-2600 leütés; az e terjedelmet meghaladó értekezéseknél az eljárási díj 50 oldalanként 33%-kal növekszik.
- a szakmai követelményekkel (idézés, lábjegyzet stb.) kapcsolatban konzultáljon a témavezetővel
- 12-es betűméret
- 1,5 sortáv
- könnyen olvasható betűtípus (pl. Times New Roman, Arial)
- margók: 2 cm, kivéve a bal oldalon, ahol 3 cm a kötés miatt
- fekete vagy más sötét fedőlap

A doktori értekezést bekötve kell benyújtani, a fedőlapot az alábbiak szerint kell megszerkeszteni:

Doktori (PhD) értekezés
Cím
Név
Debreceni Egyetem BDT évszám

¹ Az egyéni vagy elsőszerzős publikációra vonatkozó szabályozás a leghamarabb 2020. szeptember 1-én képzést kezdő doktoranduszokra vonatkozik.

Az értekezésbe az alábbi két oldal bekötése kötelező: az értekezés címlapja* (a kitöltési útmutatót l. lentebb), amelyet témavezető is aláír (aláírás nélkül a disszertáció nem adható le), valamint a jelölt nyilatkozata az alábbi szöveggel (melyet külön oldalon kell bekötni aláírással együtt):

„Én XY teljes felelősségem tudatában kijelentem, hogy a benyújtott értekezés önálló munka, a szerzői jog nemzetközi normáinak tiszteletben tartásával készült, a benne található irodalmi hivatkozások egyértelműek és teljesek. Nem állok doktori fokozat visszavonására irányuló eljárás alatt, illetve 5 éven belül nem vontak vissza tőlem odaitélt doktori fokozatot. Jelen értekezést korábban más intézményben nem nyújtottam be és azt nem utasították el.”

Az értekezéshez tartalomjegyzék, magyar és angol nyelvű összefoglaló és irodalomjegyzék tartozik. Ez utóbbiban szerepeltetni kell a jelölt tudományos közleményeit is.

3. Az értekezés leadásának menete:

Az értekezés leadására kizárólag az abszolutórium megszerzését követően és a komplex vizsga letételétől számított három tanéven belül van lehetőség. Amennyiben az abszolutórium megszerzésére a nyolcadik aktív félév végénél korábban kerül sor (ez a képzési és kutatási valamint kutatási és disszertációs szakaszban összesen legalább 2x120 kredit, ezen belül a kötelező kreditek megszerzésével, a félévek végétől függetlenül teljesülhet) és az eredeti képzési időn belül megtörténik az értekezés benyújtása is, eljárási díj nem szedhető. Ha az értekezés benyújtása a nyolcadik félév vége és a komplex vizsgától számított három éven belül történik meg, 160.000 Ft eljárási díj megfizetése szükséges.

Az állami ösztöndíjas doktoranduszok számára a fenti módon benyújtott értekezések megvédését követően 400.000 Ft fokozatszerzési díj jár.

Az értekezés csak a témavezető aláírásával adható le, így elsőként a témavezetőt kell felkeresni, aki áttekinti a leadandó disszertációt és a hozzá tartozó dokumentumokat, különös tekintettel a téziszüzetekre. Javasolt a témavezetőt még a kötetés és a téziszüzetek elkészíttetése előtt felkeresni a későbbi esetleges problémák elkerülése érdekében.

Második lépésként, a programvezető és a doktori iskola vezetője aláírásával igazolja az elvégzett önálló tudományos munka meglétét és annak megfelelő színvonalát az *Önálló tudományos munkásság** c. űrlapon. Harmadik lépésként, ugyanezen az űrlapon, a doktori iskola titkára igazolja, hogy a jelentkező a disszertációt, a téziseket és absztraktokat, valamint a téma kulcsszavait elektronikus formában benyújtotta.

Az aláírt értekezés és a többi szükséges dokumentum csak ezek után adható le a doktori tanács titkáránál. Kérjük, vegye figyelembe, hogy a disszertáció kiküldése a bírálóknak csak hiánytalanul beadott dokumentumokkal lehetséges.

A programvezetők és iskolavezetők elérhetőségéről az iskolatitkárok adnak felvilágosítást (elérhetőségek l. e tájékoztató végén).

4. Az értekezés leadásához szükséges dokumentumok:

A doktori tanács titkárának leadandó (kérjük, hogy **2 példányban szétválogatva, hiánytalanul** adja le):

- nyelvtudást igazoló dokumentumok:

2023. március 29-e előtti szabályozás: ("a" és "b" nyelvtudás igazolása);

- az (a) *nyelvből* államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal

egyenértékű honosított nyelvvizsga, vagy nyelvszakos, vagy szakfordítói oklevél

- a *(b) nyelvből* leckekönyvben vagy elektronikus tanulmányi rendszerben igazolt (1. záróvizsga) nyelvtanulás jeles vagy jó eredménnyel vagy alapfokú (a B1 szintnek megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) államilag elismert nyelvvizsga vagy magasabb fokú szóbeli, írásbeli vagy komplex, államilag elismert nyelvvizsga.

A Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program doktorjelöltjei számára a két kötelezően előírt nyelvvizsga egyikének nyelve az angol.

Kérdéses esetben a nyelvi követelmények teljesítését a DE BTK Idegennyelvi Központja bírálja el.

2023. március 29-e utáni szabályozás:

A Humán Tudományok Doktori Iskolában filozófia-, és neveléstudományban a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges, legalább középfokú nyelvismerettel rendelkezik az angol, francia, német (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből. Pszichológia- és szociológia tudományban a fokozatszerzés nyelvi feltétele az angol nyelv legalább középfokú ismerete. Szociológia tudományban, amennyiben más szakmailag indokolt nyelvből van középfokú nyelvismeret, akkor az angol nyelv alapfokú ismeretét kérjük.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- államilag elismert, alapfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű vagy honosított nyelvvizsga; (Kizárólag a szociológia tudomány esetében az angol nyelvből!)
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
- a Debreceni Egyetem BTK Idegennyelvi Központ igazolása az adott nyelv B2-es (és a szociológia tudomány esetében angol B1-es) szintű komplex ismeretéről. (Kivéve a filozófia tudományágban!).

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

b, Az Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskolában a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges egy idegen nyelvből középfokú, egy második idegen nyelvből alapfokú nyelvismerettel rendelkezik az angol, finn, francia, holland, latin, német, olasz, orosz (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;

- államilag elismert, legalább alapfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű vagy honosított nyelvvizsga; (a második idegennyelv ismeretének igazolásához)
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
- a felsőoktatási leckeönyvben vagy elektronikus tanulmányi rendszerben igazolt nyelvi záróvizsga jeles vagy jó eredménnyel (az alapfokú „B1” nyelvismeret igazolásához fogadható el)
- magasabb fokú szóbeli vagy írásbeli állami vagy államilag elismert nyelvvizsga (az alapfokú B1 nyelvismeret igazolásához fogadható el)
- a Debreceni Egyetem BTK Idegennyelvi Központ igazolása (az alapfokú „B1” nyelvismeret igazolásához fogadható el).

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

c, A Nyelvtudományok Doktori Iskolában a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges legalább középfokú komplex nyelvismerettel rendelkezik az angol, finn, francia, holland, latin, német, olasz, orosz (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
- adott nyelv a jelölt anyanyelve.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

d, A Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolában a fokozatszerzés feltétele, hogy a jelölt a tudomány műveléséhez szükséges legalább középfokú komplex nyelvismerettel rendelkezik az angol, finn, francia, holland, latin, német, olasz, orosz (és indokolt esetben egyéb) nyelvek valamelyikéből.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeret igazolásának módja lehet:

- államilag elismert, legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) vagy azzal egyenértékű (pl. az adott nyelvből szerzett, legalább 60 %-os, emelt szintű érettségi bizonyítvány) vagy honosított nyelvvizsga;
- nyelvszakos vagy szakfordítói oklevél vagy idegen nyelvű képzésben szerzett oklevél;
- az adott nyelven megszerzett érettségi bizonyítvány;
a Debreceni Egyetem BTK Idegennyelvi Központ igazolása az adott nyelv B2-es szintű komplex ismeretéről.

A tudomány műveléséhez szükséges nyelvismeretet legkésőbb a doktori értekezés leadásáig igazolni kell.

- egyetemi (osztatlan/MA) végzettséget igazoló oklevél másolata;
- az önálló tudományos munkásság igazolása a megfelelő úrlapon* a programvezető és az iskolavezető aláírásával
- a publikációk feltöltését igazoló iDEa igazolás (a tézisfüzet részeként)
2014. szeptember 1. utáni védéseknél kötelező
(<http://btkphd.unideb.hu/letoltesek/iDEa.pdf>)
- az értekezés angol nyelvű absztraktja kulcsszavakkal (2000-5000 karakter)
- teljes publikációs lista (konferencia szereplésekkel) pdf formátumban
- szakmai önéletrajz (állások, szakmai pályázatok, megbízások, tapasztalatok) pdf formátumban
- Elfogadó nyilatkozat (ProQuest adatmegjelenítés)
- az eljárási díj befizetésének igazolása, a 4 éves PhD képzésben abszolváltak számára (2. oldal „Jelentkezés feltételei” rész)
- személyi igazolvány (magyar állampolgársággal nem rendelkezők esetében útlevel) bemutatása.

az értekezés 3 példányban, a jelölt és a témavezető aláírásával;

elektronikus formában (CD/DVD-n, **1 példányban**) leadandó:

- értekezés (.doc/rtf és .pdf formátumban, abban a formában összeszerkesztve, ahogy bekötésre kerül: azaz, egy fájlban legyen a címlap, betétlapok, tartalomjegyzék, főszöveg, irodalomjegyzék, függelékek stb.);
- az értekezés tézisei magyarul: címlap, tézisek, az értekezés tárgykörében megjelent publikációk listája iDEa igazolással, egy fájlban (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- az értekezés tézisei angolul, vagy az adott tudományág követelményrendszerének megfelelő idegen nyelven: címlap, tézisek, az értekezés tárgykörében megjelent publikációk listája iDEa igazolással, egy fájlban (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- az értekezés magyar nyelvű absztraktja (2000-5000 karakter) (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- az értekezés angol nyelvű absztraktja (2000-5000 karakter) (.doc/rtf és .pdf formátumban)
- egy .doc-vagy .rtf-formátumú fájlban az értekezés címe angolul (abban az esetben, ha az értekezés angol nyelvű, a cím magyar nyelvű változatát kérjük megadni), továbbá az értekezés kulcsszavai magyarul és angolul
- teljes publikációs lista (konferencia szereplésekkel) pdf formátumban
- szakmai önéletrajz (állások, szakmai pályázatok, megbízások, tapasztalatok) pdf formátumban.

Technikai kérések:

- A cím és a kulcsszavak formája (a nagybetűket és a kiskapitálist mellőzve) normál betűforma legyen.
- A CD-n szereplő fájl-elnevezések formája:
Név_diszertacio
Név_absztrakt
Név_absztrakt_angol
Név_tezisek
Név_tezis_angol
Név_cim_kulcsszavak

valamint a magyar nyelvű tézisek **15 példányban**

A *tézisfüzet* tartalmi és formai összeállításának követelményei a következők:

I. A *tézisfüzet* részei:

- a, Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása;
- b, Az alkalmazott módszerek vázolója;
- c, Az eredmények tézisszerű felsorolása;
- d, iDEa igazolás a szerzőnek az értekezés tárgyában megjelent vagy igazoltan kiadásra elfogadott publikációról a lapszámok feltüntetésével;
- e, iDEa igazolás a szerző további, megjelent vagy igazoltan kiadásra elfogadott publikációi, a lapszámok feltüntetésével.

II. A szöveg legyen lényegre törő, tömör, kb. 20000–25000 leütés (kb. 14–16 oldal) terjedelmű, nyomtatásban legalább 12-es betűnagyságban megjelenő

III. A *tézisfüzet* A/5-ös méretben, tűzve, kartonborítóval kell benyújtani, a honlapon található címlappal*.

A *Nyelvtudományok Doktori Iskola* jelöltjeinek: mindezekén túl a *tézisfüzetet* még a végleges nyomtatás előtt be kell mutatni a doktori iskola titkárának, ill. a doktori iskola vezetőjének is jóvá kell hagynia! Bővebben lásd: <https://denydi.unideb.hu/hu/node/217>.

5. A fokozatszerzési eljárás menete a disszertáció beadása után:

A dolgozatot a doktori tanács küldi ki a bírálóknak, akiknek a doktori szabályzat szerint 2 hónapjuk van véleményük megírására. A két vélemény beérkezése után együtt küldjük meg a jelöltnek a véleményeket, akinek azokra választ kell írnia, és a(z) (al)programtitkár segítségével meg kell szervezni a nyilvános vitát.

A nyilvános vitát megelőzően – előtte legalább 30 nappal – **1 db meghívót*** és a bírálatokra írt válaszokat 8 példányban kell a doktori tanács titkárának visszaküldeni. A nyilvános vita összehívása, valamint a meghívók kiküldése a tudományos tanács tagjainak és a Rektori Hivatalnak a doktori tanács feladata. A nyilvános vita előtt - amint a meghívók megérkeznek - a doktori iskola titkára feltölti a disszertációt a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (a DEENK nyilvános elektronikus adatbázisába), a vita pedig meghirdetésre kerül a www.doktori.hu honlapon, a Rektori Hivatal és a doktori iskola honlapján is. A doktori disszertáció feltöltése méltányolható okból, a jelölt kérésére, a tudományterületi doktori tanács döntése alapján, legfeljebb két évig késleltethető.

A **nyilvános vitára** a két pozitív bírálat beérkezése után kerül sor, melynek megszervezése a(z) alprogram segítségével a jelölt feladata. A nyilvános vitán a bírálóbizottság az elnökből, a hivatalos bírálóból és további kettő-négy tagból áll. A bizottság elnöke az egyetem szakmailag illetékes egyetemi tanára vagy professzor emeritusa, és a bizottság minden tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A bizottság tagjai közül legalább 1 fő, valamint legalább az egyik bíráló az egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban nem álló külső szakember. A bizottság tagja az értekezést elutasító bíráló is. Nem lehet a bizottság tagja a jelölt témavezetője, ill. olyan személy, aki az értekezés alapját képező közlemény(ek) társszerzője.

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ A FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSRA VALÓ JELENTKEZÉSI LAPHOZ:

- a **tudományos tevékenység adatai**: ide csak darabszámot kell beírni, a végleges publikációs lista a dolgozat leadásakor lesz szükséges;

- a doktori fokozat **tudományága**: Nyelvtudomány, Irodalom- és kultúratudomány, Neveléstudomány, Filozófiai tudomány, Pszichológiai tudomány, Szociológiai tudomány, Történelemtudomány, Néprajzi és kulturális antropológia;

- **doktori iskola:** Nyelvtudományok DI, Irodalom- és Kultúratudományok DI, Humán Tudományok DI, Történelmi és Néprajzi DI;

- **kért komplex vizsga tárgyak** (egy fő- és egy melléktárgy választandó):

I. IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

• *Angol és észak-amerikai irodalom- és kultúratudományi program*

Főtárgyak:

1. Az amerikai irodalom története a kezdetektől a 19. századig
2. A 19. századi amerikai irodalom története
3. A modern amerikai irodalom története
4. Észak-amerikai politika-, társadalom- és kultúratörténet
5. Angol nyelvű posztkoloniális irodalmak
6. A kanadai irodalom története
7. A 19. és 20. századi angol és ír irodalom története
8. Angol nyelvű színház- és drámatörténet
9. Médiaelmélet és angol médiatörténet

• *Magyar irodalmi, modern filológiai és kultúratudományi program*

Főtárgyak:

1. Régi magyar irodalom és kultúra
2. Klasszikus magyar irodalom és kultúra
3. Modern magyar irodalom és kultúra
4. Orosz irodalom és kultúra
5. Német irodalom és kultúra
6. Holland irodalom és kultúra
7. Francia irodalom és kultúra
8. Olasz irodalom és kultúra
9. Médiaelmélet és médiatörténet

Melléktárgyak (nyelv és szakspecifikus):

1. Irodalomelmélet
2. Kultúraelmélet
3. Komparatiztika
4. Esztétika
5. Színháztudomány
6. Vallástudomány
7. Folklór
8. Egyetemes történelem
9. Művelődéstörténet
10. Filmtörténet
11. Filozófiatörténet

II. NYELVTUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

1. Nyelvtörténet
2. Történeti-összehasonlító nyelvészet
3. Fonetika és fonológia
4. Morfológia
5. Szintaxis
6. Szemantika
7. Pragmatika

8. Dialektológia
9. Szociolingvisztika
10. Névtan
11. Tudományelmélet és nyelvfilozófia
12. Lexikológia és frazeológia
13. Szövegtan
14. Stilisztika és retorika
15. Pszicholingvisztika
16. Deszkriptív és normatív grammatikák
17. Empirikus nyelvészet
18. Nyelvelsajátítás
19. Számítógépes nyelvészet és lexikográfia
20. Diskurzuselmélet
21. Fordítástudomány

E kínálatból a jelöltek egy fő-és egy melléktárgyat kötelesek választani. A tárgyak (ugyanígy az olvasmánylisták is) értelemszerűen a jelölt szakterületéhez (pl. angol szintaxis, német szintaxis stb.) kapcsolódnak.

III. HUMÁN TUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA

- ***Modern filozófia doktori program***

Főtárgyak

1. A német filozófia a kritikai fordulattól a fenomenológiáig
2. Fenomenológia, egzisztencializmus, hermeneutika a német filozófiában
3. A francia neostrukturális filozófiája
4. A francia egzisztencializmus
5. A pragmatizmus
6. Az angolszász posztanalitikus filozófia
7. Posztmodern filozófia és esztétika
8. Mai amerikai társadalomfilozófiák

Melléktárgyak

1. Német idealizmus
2. Kritikaelméletek a 20. században
3. Etikaelméletek a modernitásban
4. Interpretációelméletek a 20. században
5. Emberfelfogások a 20. századi francia filozófiában
6. Szimbolikus logika
7. Az esztétika Kant előtt és a felvilágosodás esztétikája
8. A modern hermeneutika esztétikája
9. Recepcióesztétika
10. A posztmodern esztétikája.

- ***Nevelés- és művelődéstudományi doktori program***

Két tárgy választása kötelező

1. Pedagógia- és oktatástörténet
2. Művelődés- és társadalomtörténet
3. Nevelélméletek
4. Az oktatás társadalomelmélete
5. Komparatív oktatáspolitikai
6. Emberi erőforrás-kutatások

7. Az oktatás és nevelés alrendszerének kutatásai (egy alrendszert választ az alábbiakból a-f)
  - a. Közoktatási kutatások
  - b. Szakképzési kutatások
  - c. Andragógiai és felnőttképzési kutatások
  - d. Felsőoktatási kutatások
  - e. Családi és informális nevelési kutatások
  - f. Kutatások az intézményes gondoskodás (gyógypedagógia és inkluzív pedagógia) területén
8. Szakmódszertani kutatások (egy szakmódszertant választ az alábbiakból a-e)
  - a. Kutatások a természettudományok oktatása területén
  - b. Kutatások a zenei nevelés és oktatás területén
  - c. Kutatások a test- és egészségnevelés oktatása területén
  - d. Kutatások a nyelvoktatás területén
  - e. Olvasás és szövegértés pedagógiájának kutatása
  - f. Kutatások az IKT oktatási alkalmazása területén

- ***Pszichológia doktori program***

Főtárgyak:

1. Személyiséglélektan
2. Klinikai pszichológia
3. Kognitív pszichológia
4. Pszichofiziológia
5. Szervezetpszichológia
6. Fejlődéspszichológia
7. Szociálpszichológia
8. Pedagógiai pszichológia

Melléktárgyak:

1. Pszicholingvisztika
2. Tudományfilozófia
3. Kognitív pszichofiziológia
4. Kísérleti elrendezések módszertana
5. Politikai pszichológia
6. Szociális reprezentáció pszichológiája
7. Az attitűdkutatás elmélete és módszertana
8. A tömegkommunikáció pszichológiája
9. Alkalmazott szociálpszichológia
10. Döntépszichológia
11. Gazdaságpszichológia
12. Patopszichológia
13. Gyermekek- és ifjúkori fejlődési és személyiségzavarok
14. Devianciák és deviáns fejlődés
15. A személyiség intra- és interpszichés vizsgálata
16. Pszichoterápiás elméletek és modellek
17. Módosult tudatállapotok pszichológiai és pszichofiziológiai alapjai
18. A tehetség felismerése és fejlesztése
19. Vezetépszichológia
20. Sportpszichológia

- ***Szociológia és társadalompolitika doktori program***

Főtárgyak:

1. Társadalomtörténet
2. Társadalompolitika
3. Társadalmi integráció
4. Szociológiaelmélet, szociológiatörténet
5. A szociológiai kutatás módszere

Melléktárgyak:

1. Életmódtörténet, életmódszociológia
2. Város- és faluszociológia
3. Politikai szocializáció
4. Közpolitika
5. Munkaszociológia
6. Társadalmi egyenlőtlenségek
7. Helyi ellátórendszerek (Szociális szolgáltatások)

IV. TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAJZI DOKTORI ISKOLA

- **Történelmi doktori program**

Főtárgyak:

1. Magyarország története
2. Egyetemes történet
3. Gazdaságtörténet
4. Társadalomtörténet
- 5.

Melléktárgyak:

1. Történelmi segédtudományok
2. A történetírás története
3. Kutatásmódszertan
4. Levéltári ismeretek

- **Néprajzi doktori program**

Főtárgyak:

1. Etnográfia
2. Folklór

Melléktárgyak:

1. Kutatásmódszertan
2. Társadalmi néprajz

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ AZ ÉRTEKEZÉS CÍMLAPJÁHOZ:

a címlapot géppel kell kitölteni az alábbiak szerint:

- a doktori fokozat **tudományága**: Nyelvtudományok, Irodalom- és kultúratudományok, Neveléstudományok, Filozófiai tudományok, Pszichológiai tudományok, Történelemtudományok, Néprajzi és kulturális antropológia
- **okleveles**...: az egyetemi végzettség szakja
- **doktori iskola**: Nyelvtudományok DI, Irodalomtudományok DI, Humán Tudományok DI, Történelmi és Néprajzi DI
- **doktori program**: Nyelvtudományok DI: Modern nyelvészet; Magyar- és Finnugor nyelvészet;

Irodalom- és kultúratudományok DI: Angol-amerikai irodalom- és kultúratudományi; Magyar irodalmi, modern filológiai és kultúratudományi

Humán Tudományok DI: Filozófia; Pszichológia; Neveléstudományok
Történelmi és Néprajzi DI: Történelem, Néprajz

- **témavezető:** a témavezető(k) nevét be kell gépelni, a név felett helyet kell hagyni az aláírásra

- **védési bizottság:** a tagok nevét nem kell beírni, a nyilvános vitán írják alá. A már lezajlott szigorlat adatait sem kell kitölteni, azt a Dékáni Hivatal pótolja.

A doktori (PhD) fokozat minősítése:

A doktori (PhD) fokozat minősítését a) az értekezés, b) az önálló tudományos munkásság és c) a nyilvános vita minősítése határozza meg. A fokozat minősítése: summa cum laude, ha mindhárom minősítése summa cum laude, rite ha a három minősítésből legalább kettő rite; minden egyéb esetben cum laude.

Elérhetőségek:

Tudományterületi doktori tanács titkára:

Dr. Szendrei Ákos (Debreceni Egyetem Tudományos Igazgatóság, 4002 Debrecen, Pf. 400.; 52/512-900/22834; phdbtk@arts.unideb.hu)

Iskolatitkárok:

Irodalom- és kultúratudományok DI: Dr. Gönczy Monika (52/512-900/22650 52/512-957, deidi@arts.unideb.hu)

Nyelvtudományok DI: Szendreiné Főzy Lucia (52/512-900/27013, fozy.lucia@arts.unideb.hu)

Történelmi és Néprajzi DI: Dr. Tóth Orsolya (52/512-900/22271, toth.orsolya@arts.unideb.hu)

Humán Tudományok DI: Szakályné Lantai Lilla (52/512-900/22573 lantai.lilla@arts.unideb.hu)

Debrecen, 2024. február 28.